

Předškolní věk dítěte vzhledem k rozvoji jeho jazykové gramotnosti je třeba chápat jako přípravné období, kdy se děti mohou seznamovat s cizím jazykem, a vytvářet si tak pozitivní postoj k učení se cizímu jazyku. Strategické dokumenty, jako je např. *Strategie 2020 a Akční plán podpory rozvoje cizích jazyků*, hovoří o tom, že obecným cílem podpory předškolního vzdělávání by měla být podpora motivace, talentu a maximálního rozvoje různorodých schopností dětí již v raném věku, s čímž souvisí též rozvoj jazykové gramotnosti.

Přestože RVP PV přímou podporu jazykové gramotnosti neukládá, z hodnocených 770 mateřských škol se 61,3 % (472 škol) touto problematikou zabývá a hledá možnosti inovativních přístupů k rozvoji jazykových kompetencí dětí. Většina těchto škol (97,3 %) seznamuje děti s anglickým jazykem, zbytek 2,7 % škol nejčastěji s jazykem německým (18 škol) a polským (2 školy). Pouze v jednotlivých případech jsou děti vedeny k jazyku ukrajinskému, španělskému či romskému.

Seznamování s cizím jazykem v mateřských školách probíhá z 31,3 % formou placeného kroužku, kdy výuku zajišťuje externí lektor. 19,2 % škol začlenilo rozvoj jazykových kompetencí do svých školních vzdělávacích programů a v návaznosti na celodenní vzdělávání jsou děti, pedagogy své školy, s cizím jazykem průběžně hravou formou seznamovány. 10,8 % hodnocených škol nabízí seznamování s cizím jazykem formou kroužků zdarma.

Tabulka 14

Seznamování s anglickým jazykem – podíl škol (v %)

Seznamování s anglickým jazykem	Podíl
Ano, součást ŠVP, zajišťují PP v průběhu vzdělávání	19,2
Ano, formou placených kroužků (externí lektor)	31,3
Ano, formou kroužků zdarma	10,8
Ne	40,6

Daná oblast podpory vzdělávání v cizích jazycích byla ČŠI hodnocena i v roce 2012/2013 a je nezbytné konstatovat, že se postupně mírně zvyšuje podíl škol poskytujících tyto služby (+ 4 %) i podíl škol, které seznamování s cizím jazykem realizují skrze vlastní kmenové zaměstnance (+ 1,7 %). Placené jazykové kroužky zajišťované externími lektory jsou v obou hodnocených obdobích na stejné procentuální úrovni.

1.2.7 Podpora rozvoje dalších gramotností

V mateřských školách, ve kterých byla ve školním roce 2014/2015 provedena inspekční činnost, školní inspektoři sledovali mj. také podporu rozvoje dalších gramotností, které vycházejí z biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální vzdělávací oblasti. Podporou rozvoje přírodovědné, matematické, čtenářské, sociální, finanční i ICT gramotnosti dochází k naplňování vzdělávacích cílů vymezených v RVP PV a k posilování předpokladů pro aktivní rozvoj dětí, jejich učení a celoživotní vzdělávání.

Aktivity podporující rozvoj přírodovědné gramotnosti, ve které se jedná především o podporu zájmu dětí zkoumat okolní svět prostřednictvím hry a prožitku, o vytváření pozitivního vztahu k přírodě, poznávání přírody a přírodních jevů, byly zaznamenány v 55 % sledovaných hospitací.

V oblasti čtenářské gramotnosti na poli předškolního vzdělávání se hovoří o předčtenářských dovednostech, podpoře rozvoje komunikativních dovedností, o znalostech a zkušenostech předcházejících čtení a psaní. Činnosti směřující k rozvoji dítěte v této oblasti byly cíleně pedagogy zařazeny pouze do 44,5 % sledovaných vzdělávacích bloků, což ve srovnání s předcházejícími léty hodnotíme jako stagnaci.

Positivní zjištění bylo zaznamenáno vzhledem k podpoře sociální gramotnosti dětí. Tuto oblast se již třetím školním rokem pedagogům daří u dětí nejlépe podporovat a rozvíjet.